

“De Survival Guide Voor Merkartikelen Fabrikanten.”

Waar is hier de nooduitgang??

Henk Spoon
EFMI Najaarscongres 2004
+31653236385

- Lagere consumentenbestedingen
- Toegenomen concurrentie huismerken
- Kortere reactietijd concurrenten
- Langere ontwikkeltijd innovaties
- Ongezonde levensstijl ⇔ ongezonde producten: fabrikanten kop van Jut
- Aanhoudende druk op winsten en aandeelhouders waarde

Waar is hier de nooduitgang?

Huidige situatie in food retailing:

- *Druk op prijzen
- *Druk op marge
- *Delistings
- *Weinig echt nieuwe ideeën
- *Slecht weer

- Gevolg:
  - Teruglopende omzetten
- Lagere toekomstverwachtingen
- Verlies aan geloofwaardigheid
  - Aandeelkoersen onderuit

Er moet iets veranderen.

A-merken verliezen voorkeurspositie

Waarom en wat is eraan te doen?

1) De karakteristieke fabrikant.

Focus: aandeelhouderswaarde

- CEO: "winst per aandeel groeit 15% per jaar"
- Beloningssystemen
- Bonus / Opties
  - Lange termijn???
  - Korte termijn
- Kortere tijd aan het roer
- Kwartaalcijfers terreur

De kern van het probleem!!!

Gevolgen bij stagnerende omzetten:

- Focus op efficiency
  - » R&D inspanningen
  - » Above the line advertising
  - » Sluipende innovatieve kaalslag
- Kortere uitbetalingstijd investeringen
- Risicoverlaging is credo
  - » Focus op al bestaande markten
  - » De doodssteek voor innovaties:
    - Hoe groot is de markt?
    - Wat levert het op?

Gevolgen op ondernemingsniveau:

- Te strakke sturing op financiële parameters op korte termijn.
  - » Cash flow
  - » Winst per aandeel
  - » “more for less” in vele lagen van de onderneming
  - » kostenbesparingen in product, “gebaseerd op marktonderzoek”

- Prijsverhogingen die productprestatie niet waar maakt.
  - » Relaunches die slechts een intern/ financieel doel hebben

- Prijspremie van merken t.o.v. Private Labels is gegroeid van ca 15% tot 30%, zelfs 100%

1) De karakteristieke fabrikant, deel 2: De landenmanager

- Soms wel, soms niet R&D, Marketing, Productie verantwoording
- **Altijd sales en profit targets => enorme druk “van boven”**
- Zal er 2-3 jaar zitten
- Gevangen in job:
  - » Jaarbonus 25%-100% van salaris
  - » Optie programma: doet al jaren niks
  - » Wil net een 2e huis kopen (of heeft een dubbele hypotheek)
- **Gevolg: focus op verkoop/sales en niet op consument/marketing**

Symptomen:

- Excessieve nadruk op “trade marketing”
- Het benoemen / boeken van prijsreducties, handelsgelden als “marketing uitgaven”, samen met uitgaven naar de consument
- Op de koffie automaat **op de marketing afdeling** hangt de **dagomzet per klant**
- Externe bezoeken van de CEO of Directeur zijn niet aan de consument, maar aan de klant
- De marketing afdeling besteedt meer dan 50% van de tijd aan klant verkoop voorbereiding
- En dan...die reclame....

1) De karakteristieke fabrikant, deel 3: De advertising.

- Gaat niet meer over het product en de voordelen:
  - » Het gaat nergens over (of over sex)
  - » Het gaat niet over preferentie creëren

- Waarom?
  - » “merken verliezen relevantie”
  - » Willen we of kunnen we niet meer praten over het product en de reden waarom mensen het kopen ??
  - » “te veel commodity”
  - » “innovatie kan niet meer, einde van de levenscyclus”

Consument doorziet de leegheid

Als de advertising niet dat verkoopt waar het product goed in zou moeten zijn, dan drijft dat de consument naar de Private Labels.

Merken verliezen hun meerwaarde

Klappen van een prijzenoorlog:
Is een gevolg, geen oorzaak van het probleem

2) Wie is de aandeelhouder?

Een investeerder, gebaat bij goede ondernemingsprestaties?

■ Lang niet altijd.....

- Voorbeeld Unilever:
  - » 1 miljard uitstaande aandelen
  - » Dagomzet: 2,2 miljoen verhandelde aandelen
  - » Bij 250 handelsdagen
  - » Als 50 % vast bij pensioensfondsen:

Gemiddeld tijd bezit van een aandeel: ca 1 jaar

De aandeelhouder is als een verstokte vrijgezel op kroegentocht:

Overal even kijken of er iets lekkers te halen is
Zo niet, jas aan en wegwezen.

Wat gebeurt er als de waarde van een aandeel halveert?

- Niet veel.
  - » (Het is in veel gevallen gebeurd, recentelijk)
  - » Institutionele beleggers niet blij.
  - » Analisten stellen verwachtingen bij
  - » Beleggers niet blij, etc.

- Onderneming:
  - » Weinig gevolgen
  - » Minder kans op succesvol beroep doen op kapitaalmarkt....so what??

Wat te doen

De vicieuze cirkel doorbreken!

1) De consument weer centraal stellen.

- Herstellen van aandacht voor consument .....
    - » Organisatie
    - » Gedrag - Aandacht weer op product en wat het levert
    - » Zet de beste marketeers in R&D
    - » (en bij de mensen thuis)
    - » Verander de focus van de reclame (of stop er geheel mee)
- » Vergelijk symptomen:

Bestrijdt de oorzaak van de symptomen:

- Trade marketing juiste plaats in de onderneming?
- Transparantie van de uitgaven
- Focus in onderneming:
  - » Rapportage
  - » Prioriteit ondernemingsleiding (ook) bij de consument?
  - » Tijdsbesteding marketing afdeling aan consument?
- Product held van de reclame

2) Streef naar Cost en Marketing Leadership: Het business model van Mars

2) Waarom is er geen private label mars bar?

- **Cost leadership.**
  - » Locaties
  - » Manufacturing efficiency (europees)
  - » Platte organisaties, lage overhead
  - » => lage kosten, lage prijzen => geen ruimte voor PL

- **Marketing Leadership.**
  - » Goede advertising & promotions support
  - » Quality marketing..
  - » Waar zijn de price offs???

- **Navenante beloningsstructuur.**

— En toevallig.....

3) Minder nadruk op aandeelhouder...

- Verschuif prioriteit van korte termijn naar lange termijn
- Geen kwartaalvoorspellingen meer
- Peppers (Peppers & Rodgers):
  - » “Maximizing return on customer” als indicatie voor bedrijfswaarde
- Consumer is the boss:
  - » “P&G focust weer op consumenten behoeften en “merken maken” in plaats van op de aandeelhouders”
  - » “Aandeelkoersen volgen vanzelf”
  - » (m.b.t. de reorganisatie) “..en de verwachtingen van de analisten wat getemperd werden. Marketing was indertijd ondergesneeuwd. Alles was gericht op aandeelhouders waarde...Nu gaat alle aandacht weer naar de grote merken...”

En anders..

...kan ik U wijzen op de groene verlichte bordjes, met het hollende mannetje die U in de hoeken van deze zaal ziet.